

Balogh Tamás

A titkos könyvtár

Hatodik fejezet

amelyből kiderül, hogy sokáig hallgatni valakit nem könnyű feladat, de érdemes

A következő hét pénteki napján Jonatán immár a saját padjukon lóbálta a lábát, amikor meglátta Johannát. A nagy fa, ami alatt ült, árnyékot vetett rá, talán ezért nem látta meg a lányt őt elsőre. De inkább azért, mert nagyon fel volt dűlva. És ez látszott is rajta, ugyanis ráncolta a homlokát. Olyan gyorsan ment, hogy Jonatán azt hitte, elszárguld mellette anélkül, hogy észrevenné őt, ezért odakiáltott neki, közben pedig integetett.

– Hé, Johanna! – kiáltotta, miközben integetett.

A lány ekkor vette őt észre. De nem lett tőle vidámabb.

Azért odament, ledobta az eddig a kezében szorongatott könyvet, melynek vászonkötésén meglátszottak a kis ujjak nyomai: a nagy hőségben és a görcsös szorításban négy sötét pötty került a könyv hátlapjára. Jonatán arra gondolt, hogy a borítóján is kell lennie egynek, de azt nem látta, csak kikövetkeztette. A könyv címét a gerincről leste le: Johanna a *Robinson* cípelte magával.

Jonatán meg akarta kérdezni a lányt, hogy mitől lett ennyire mérges, de az megelőzte. Amint lehuppant, vett egy nagy levegőt, és elkezdett beszélni:

– Az egész ott kezdődött, hogy a Juci bokán rúgott, miután rányújtottam a nyelvem. Ez nem volt érvényes: egy nyelvöltésért nem jár rúgás. Szabály, hogy egy nyelvnyújtásért egy nyelvnyújtás jár. Nem igaz? De a Juci bokán rúgott, nincs tehát semmi csodálkozni-való azon, hogy én is őt. Bokán rúgásért bokán rúgás, szemet szemért, fogat fogért.

Megjegyzem, a Juci a legjobb barátnóm. Volt. Mert hát ezek után ugye nem lehet az, mert álnok, hitszegő, aljas, olyan lány, aki nem tartja be a szabályokat. Juci olyan, mint egy fiú. Azok ilyenek. Persze, ez biztos nem véletlen: a múltkor megtudtam, hogy Juci eredetileg nem is Juci, hanem Jancsi, mert az apukája és az anyukája azt szerették volna, ha kisiuk születik. Szerintem Juci eredetileg fiú volt, csak közben a mamája hasában átváltozott lánnyá, mármint a külseje, mert a belseje az fiú maradt, és hiába van neki hosszú haja és fülbevalója, attól még nem igazi lány. Ezennel kijelentem: Juci fiú.

És ez a fiú bokán rúgott. Pedig egy fiúnak udvariasnak kellene lennie, előre kéne köszönnie, át kellene adni a helyét a buszon vagy a villamoson, nem mondhat ránk csúnyát, nem nyújthatja ránk a nyelvét, és főleg nem rúghat minket bokán, mert ezt csak mi, lányok, egymás között engedhetjük meg magunknak. De akkor sem úgy, mint ez a Juci-fiú. És egy fiúnak adnia kell nekünk csokit. A Juci pedig a múltkor adott. Mondom, hogy Juci fiú.

Ám nem ez a lényeg. Az ember legjobb barátnőjéről néha kiderül, hogy tulajdonképpen nem is lehetne a barátnője, mert nem is lány, hanem fiú. De most hagyjuk. Az a lényeg, hogy bokán rúgott, amikor én csak a nyelvemet nyújtottam rá, és hogy így kezdődött a mi nagy háborúnk, amit egymással vívunk, a Juci meg én. Mert ellenfelek lettünk, mint a nagy bácsik a filmekben, csak mi nem lövöldözünk, mi rugdosunk és csipkedünk, és a nyelvünket nyújtogatjuk és csúnyákat mondunk egymásra. A Juci a múltkor is azt mondta, hogy Johi, te buta liba!

Egy: utálok, ha Johinak szólít, mert az én nevem Johanna. Engem a Juci ne becézzen ilyen idétlen módon, mert utálok, és különben is, én vagyok az idősebb. Kettő: ne nevezzen butának, mert én vagyok az okosabb. Három: ne nevezzem libának, mert azt sem tudja, milyen az a liba. A múltkor egy zebrára is – amit a tévében látott – azt mondta, hogy ló, csak csíkos. Akkor most ki a buta? És még valami: ezt az egészet, hogy „buta liba”, csak fiúk szokták lányokra mondani. Most már biztos, hogy Juci fiú.

No, tehát ott hagytam abba, hogy belém rúgott, és én visszarúgtam, mert így az igazságos. Pedig régen a legjobb barátnők voltunk, egészen eddig az esetig. Az oviban ismerkedtünk meg, és azóta. Ez úgy történt, hogy az első napon észrevettük, hogy ugyanúgy hívnak minket. Mármint nem teljesen, mert ő Juci, én pedig Johanna vagyok, de a vezetékneve neki is, nekem is az, hogy Vadász. Beszélgetni kezdtünk: Te is Vadász vagy? Igen. Vadász Johanna. Te is? Igen. Engem Vadász Juditnak hívnak. És ugyanúgy kezdődik a keresztnévünk is: Jével. De jó! Legyünk barátnők! Legyünk.

Hát így történt. Ekkor háromévesek voltunk, és azóta a legjobb barátnők voltunk. Öt évig. Most, hogy én már nyolcéves vagyok, de ő még nincs, nyugodtan kijelenthetem, hogy én szakítottam meg a barátságunkat. Azért, mert bokán rúgott, megmondtam neki, hogy nem a barátnőm többé. Azt felelte, én sem neki, és elszaladt. Szerintem el is sírta magát, mert ő olyan kis pityergős. De már biztosan hiányzom neki, el akar jönni ide hozzám, de nem mer, mert ő gyáva is. Egy gyáva kis piszi fiú a Juci.

De nem baj, a végén már úgyis untam a barátságunkat. Mindig csak ugyanazt akarta játszani, mindig csak ugrókötelezni meg babázni és labdázni, amikor nekem sokkal jobb ötleteim voltak. Én kitaláltam azt, hogy játszuk el a Robinsont, amit a múltkor láttam diafilmen, tudjátok, az a hajótörött, aki egy lakatlan szigetre vetődik. Én lettem volna Robinson, ő pedig Péntek. Erre sírva fakadt, hogy ő nem akar Péntek lenni. Mondtam neki, Pénteknek lenni sokkal jobb, mint Robinsonnak, mert nincs annyi szövege, az enyém sokkal nehezebb, és tényleg csak a barátságunk miatt vállaltam el a hajótörött alakítását, hogy neki könnyebb legyen, és jobbat tudunk játszani. De csak sírt, hogy ő nem akar Péntek lenni. Jól van, mondom, amikor már nem tudtam elviselni a szipogást és a sírást, legyél te is Robinson; elvégre a hajótörést ketten is túlélhették volna. Erre megnyugodott. De akkor is én voltam az igazi Robinson, akiről a diafilm szól, a Juci csak ál-Robinson volt, valójában Péntek.

De mindennek vége. Mert megláttunk egy fiút. Illetve én láttam meg, csak a Juci azt mondta, hogy ő. Pedig én voltam. Nem hitte el. Ekkor nyújtottam rá a nyelvem, hogy hazudós, ő pedig ekkor rúgott bokán, hogy én vagyok a hazudós, erre pedig én rúgtam őt bokán, hogy mégiscsak ő a hazudós. Meg hogy nem a barátnőm többé. Azt felelte, én sem vagyok az ő barátnője, és elszaladt, szerintem sírni. Biztos neki is tetszett a fiú.

Pedig a fiút tényleg én láttam meg először. Ott állt a mászókánál, és egy fél fejfel magasabb volt a többieknél. Kék kabát volt rajta és fehér sapka és kék nadrág. És barna haja volt.

Rám nézett és elmosolyodott. Azonnal tudtam, hogy belém szeretett. Az az igazság, örültem neki, mert én is őbelé. Visszamosolyogtam, erre elfordult és a barátjának súgott valamit. Nem tudom mit, de biztosan azt, hogy szép vagyok, és hogy mennyire szerelmes lett belém. Azt kellett mondania, mert a következő pillanatban már jött is felém,

aztán amikor odaért, megkérdezte tőlem, nincs-e kedvem velük játszani. Mondtam neki, de van, mit játszunk? Mondta, rambósat. Azt nem szeretem, feleltem, játszunk inkább papást-mamást.

Jaj, ezt nem azért mondtam, mert szeretek papást-mamást játszani, kinőttem én már abból. De akkor ő lett volna a papa, én a mama, a barátja pedig a gyerek. Hiszen úgymint szerettük már egymást, és ő tényleg feleségül akart venni engem, majd ha nagy leszek. Ezt ugyan nem mondta, de csak azért nem, mert a játék szerint úgymint a felesége voltam, és ha egyszer egy lány már a fiúnak felesége, az nem fogja neki azt mondani, hogy majd nagykorodban elveszlek feleségül.

Fintorogtak, de aztán ráálltak. Már éppen kezdtük volna a játékot, amikor jött az anyukája, és azt mondta neki, hogy haza kell mennie leckét írni. Ő pedig elment. Előtte azonban adott egy puszit, látjátok, ide, az arcomra. Megcsókolt!

Innen számítom az új életem. Én már nem kislány, hanem nagylány vagyok, elvégre engem már megcsókoltak! A nagylány pedig már majdnem nő. Én tehát már majdnem nő vagyok.

És ezt a kis Juci még nem is tudja, mert azóta nem álltunk szóba egymással, csak a nyelvünket nyújtogatjuk. De a múltkor már majdnem odajött a kis Juci hozzám tízórai szünetben, aztán eszébe jutott, hogy mi most haragszunk egymásra, meg hogy nem is vagyunk barátok, és csak rám nyújtotta a nyelvét és visszafordult.

De nem baj, Juci még kislány. Még nem érti a dolgokat. Nem tudja, hogy engem már majdnem eljegyeztek, hogy feleségül fognak venni. Hogy mi majd boldogan fogunk élni mindörökké, mert mi meg sem fogunk halni, mert mi nem is fogunk megöregedni, hiszen akik annyira szeretik egymást, mint mi, azok mindig fiatalok maradnak. Hol van még Juci ettől...? – legyintett Johanna, sóhajtott egy nagyot.

Jonatán úgy érezte, hogy eljött az ő ideje, és most majd meg tud szólalni. Egy kicsit unta már a bólogatást, mert többször közbe akart szólni, de sosem tudott. Azt akarta elmondani, hogy ő voltaképpen örül annak, hogy Johanna szerelme még gyerekcipőben jár, és hogy a fiú csak egy puszit adott neki, ami tudvalehetőleg akkor sem egy csók... és már éppen egy ugyanakkora nagy levegőt vett, mint története elején Johanna, amikor egy lány közeledett feléjük. Arcán széles mosoly ült, kezében két baba lógott.

– Á, csak ki kellett mondani a nevét, már itt is van! – fancsalodott el Johanna.

Jonatán ebből jött rá, hogy a történetbeli Juci jött meg. Elképzelte, mit fog majd most kapni ez a lány. Hiszen ha két haragos találkozik... Ehelyett azonban Johanna arrébb csúszott a padon, egy kicsit arrébb lökte őt is, helyet szorított Jucinak, nagy levegőt vett, és megszólalt:

– Helló, Juci, hogy vagy? Képzeld, mi történt: tegnap találkoztam egy olyan aranyos kiskutyával az utcánkban, amelyet a múltkor láttunk abban az újságban. Olyan édes volt! Nem jössz el hozzánk, hátha ott van most is? Neked is látnod kell, mert hát rád gondoltam, hogy biztosan neked is tetszene, mert mi, lányok, egymás között, valljuk be, általában a barátnőknek ugyanazok a dolgok tetszenek, ugyanazokat gondolják, ugyanazt mondják, ugyanazt teszik, és ugyanolyan a tolltartójuk. De hát ezért vagyunk barátnők, nem igaz...?

A lányok ezután szinte egyszerre ugrottak le a padról, megfogták egymás kezét, és nevetgélve-ugrándozva elszaladtak. Jonatán kissé csalódott volt. Rájött, sokat kell még tanulnia, ha ki akarja ismerni a nőket. De mégsem lett szomorú, mert meglátta, hogy Johanna ottfelejtette a könyvet, amikor elfutott Jucival. Megörült neki.

– Ez könnyen ment – mondta Jonatán a zsebének.

„De nekem milyen nehéz volt”, nézett vissza rá onnan a csak most előbújó egér.

Jonatán jókedvűen és ráérősen sétálva ment az édességboltig, s lépett be annak ajtaján.

Hetedik fejezet,

amelyben Jonatánból egy időre lány lesz, majd újra fiú, és helyet cserél egy igazi lánnyal, aki viszont fiú volt

Jonatán másnap újra ott ült a padon, és Johannát várta. Kezében két fagyit tartott, egy csoki és egy puncs-vanília. A csokisba időnként belenyalt, a másikat csak tartotta. Csupán akkor kezdte el azt is enni, amikor már úgy csöpögött, mintha piros hó leve lenne. Végül persze megette azt is egészen.

Mert a lány nem jött.

„Talán tegnap ő is sok fagyit evett meg a barátjával, és megfájdult a torka”, gondolta Jonatán, majd a melléte ülő Dr. Cincoszt kérdezte:

– Ön szerint mi baja lehet?

De az egér sem tudta.

Jonatán erősen törni kezdte a fejét. Az nem valószínű, hogy a két lány összeverekedett, merthogy éppen kibékültek. Úgy mentek el együtt játszani, mintha mi se történt volna, és Jonatán szerint valóban nem történt semmi se. Talán abba se hagyták a játékot, s még most is azzal a kiskutyával játszanak, amit tegnap látott meg Juci. Talán azóta a város összes kiskutyájával játszottak már. És a cicákkal is persze. Talán már van is nekik saját kiskutyájuk vagy cicájuk. Akkor pedig egyáltalán nem baj, hogy nincs itt Johanna, mert akkor biztosan hozta volna a cicáját, akinek Dr. Cincosz nem feltétlenül örült volna.

Mégiscsak jobb lenne, ha a torka fájna, gondolta Jonatán.

Szép idő volt a nap, de nem égetett. A pad fölötti fa árnyékot vetett Jonatánra. Jó lett volna most olvasni, de nem volt könyve.

És ekkor hirtelen eszébe jutott, miért nem jött Johanna. Mert neki is biztosan nagyon hiányzik a könyve, amit tegnap elvesztett valahol. Ő pedig nem szólt neki, és nem is vitte utána, mert még ő sem olvasta a *Robinsont*.

Furcsa, még sosem érzett rosszkedve lett. A lelkiismeretét kezdte el furdalni valami. Azon kezdett gondolkodni, miképp tehetné jóvá tegnapi rossz tettét. Dr. Cincosz időközben mélyen aludt zsebének mélyén. Tőle aztán most nem kap tanácsot. Ezért még jobban elkezdett gondolkodni.

Vegyen fagyit neki? Vagy hozzon egy kiskutyát? Netán egy kiscicát? Nem, az nem jó, egérrel a zsebben erről szó sem lehet.

Megvan! Szerez neki egy másik könyvet. Ami majd minden biztonnal jobban is fog tetszeni neki, a *Robinson* úgyis fiúknak való könyv, Johanna pedig mégiscsak lány... Ő biztosan az, ha a barátja nem is... Szerez neki egy lányoknak való könyvet. Ez az, ezt kell tennie! De honnan szerezzon? És főleg: mit?

Most kezdett el a legjobban gondolkodni.

Ekkor egy papírlapot fújt feléje a szél. Afféle szórólap volt, melyet fiúk és lányok szoktak a forgalmasabb utcákon osztogatni, csak hogy ezen hirdetés helyett felhívás állt: MA DÉLUTÁN BICIKLIVERSENY!

„Értékes nyeremények”, olvasta még Jonatán, és hogy „nincs nevezési díj.” Egyre jobban érdekelte. A lapon állt még az is, kisebb betűkkel, hogy a fiúk és a lányok külön versenyben indulnak, és így két főnyeremény van. A fiúk, sok minden más mellett, Cooper Nagy indiánkönyvét kapják, a lányok pedig, szintén sok minden más mellett, Erich Kästner *A két Lotti* című könyvének szép, díszes kiadását.

Ilyen fordulat csak egy mesében lehet, gondolta Jonatán, de ezen nem kezdett el gondolkodni. Meglesz neki a Nagy indiánkönyv. Merthogy abban biztos volt, hogy a versenyt megnyeri.

Aztán eszébe jutott Johanna, és elkomorult. Nagyon szeretne volna magának a fiúk könyvét, de ő Johannának akart ajándékot szerezni. Mit lehet tenni?

Elhatározta, hogy a lányok versenyében indul, és megnyeri Johannának *A két Lottit*. A fiúk könyve pedig legyen másé.

Ismét furcsa érzés tört rá. Lemondott valamiről más javára.

Elhatározta tehát, hogy délután lány lesz belőle, elindul a versenyen, megnyeri, és Johannának ajándékozza a főnyereményként járó könyvet. Attól biztosan jobb kedve lesz a lánynak. És akkor neki is jobb kedve lesz.

„De hogy is néz ki egy lány? Miben más, mint egy fiú?“, kérdezte magában. Mástól nem tudta, mert Dr. Cincosz még mindig mélyen aludt a zsebe mélyén.

„Hosszú haja van neki, és szoknyát hord“, felelt így magának.

– Ez nem nehéz ügy – mondta maga elé, és elindult, hogy hosszú haját és szoknyát szerezzen magának. Dél felé járt az idő, sietnie kellett.

*

Délután háromkor már sokan gyűltek össze a főtéren. A nevezők sora hosszú volt, sokan szerették volna a könyveket. Jonatán Johannának öltözve állt a lányok sorában, egyre előrébb jutott. Szőke parókát vett és piros szoknyát. És hogy ne csak a megszólalásig hasonlítson a lányra, a hangját is elvékonyította, mikor a jelentkezésnél az adatokat diktálta be.

– Neved?

– Vadász Johanna.

– Korod?

– Nyolc év.

– Nem nagyobb? – kérdezte a versenybíró, mert Jonatán kimagasodott a lányok közül.

– Nem, én ilyen magas vagyok. Tetszik tudni, apukám és anyukám is kosárlabdázik, ott ismerték meg egymást... Nálunk az ajtók is magasabbak... tetszik tudni... – és mondta volna tovább, de leintették.

– Jól van, köszönjük. Tíz perc múlva rajt.

Addig Jonatán a többi lányt nézte. Voltak kicsik, voltak nagyok. Szemüvegesek és nem szemüvegesek. Szókéék, barnák, feketék. Egy-két vörös is. Szerencsére Johanna nem volt köztük, mert abból galiba kerekedhetett volna.

Amikor a startpisztoly eldőrdült, Jonatán olyan gyorsan kezdett el pedálozni, hogy azonnal az élre került. Ilyen gyorsan tekert végig. Hosszú szőke haja lobogott utána, de ezt a többiek már nem látták, mert messze elmaradtak mögötte. Így a vetélytársak azt sem láthatták, hogy Dr. Cincosz előbújik a zsebéből, kidugja a fejét, és élvezzi, ahogy a szél a füleit csiklandozza. Dr. Cincosz biztos volt benne, hogy olyan gyorsan mennek, hogy a macska, aki egy másik versenyző kosarában minden bizonnyal most is követi, így soha nem fogja utolérni őket.

Száguldottak. Mint a szél.

Olyan gyorsan, hogy Jonatán egyszer csak azt vette észre, hogy a paróka lerepült valamikor a fejről, s most már teljesen magára hasonlít. Már nem Johanna, hanem Jonatán megint.

Megijedt. Így nem nyerheti meg a versenyt, mert már látszik rajta, hogy fiú. Rövid a haja és barna. Azt mégsem mondhatja a versenybíráknak, hogy olyan gyorsan tekert, hogy még fodrászhoz is volt ideje bemenni, egy hajvágásra és hajfestésre. Így nem érhet célba, így nem nyeri meg *A két Lottit* Johannának. Elszomorodott, és lassított.

Feltűnt mögötte a következő versenyző. Dr. Cincosz megjajd, hogy biztosan a macska az.

De a biciklin Johanna ült. Amikor meglátta Jonatánt, meglepődött. Aztán megállt ő is.

– Hát te? – kérdezte.

– Hát én? – kérdezte Jonatán. – Én... – kezdte –, én beöltöztem neked, hogy megnyerjem a versenyt, és kapj egy könyvet a tegnap elhagyott *Robinson* helyett... Mert nem hagytad el, hanem nálam van... De nem szóltam... Am a paróka leesett a fejemről, így már nem tudom megnyerni a versenyt... Ne haragudj...

– Ugyan! Tudtam, hogy nálad van a könyv. És képzeld, én pedig azt hittem, hogy te haragszol, mert csak úgy otthagytalak a padon, amikor megjött Juci. Sokáig gondolkodtam, mit tudnék tenni, hogy kiengeszteljelek. Aztán egy szórólapról megtudtam, hogy ma bicikliverseny lesz, és hogy a győztes fiú a *Nagy indiánkönyvet* kapja. Beöltöztem neked, a hajam a tiedhez hasonló kalap alá tettem, nadrágot húztam, és olyan gyorsan tekertem, ahogy csak tudtam. De a nagy sietésben elhagytam a kalapot, és látod, előbuggyant a hajam. Én sem nyerem meg a versenyt, én sem tudok neked könyvet adni.

Szomorúan tekertek tovább. Dr. Cincosz is szomorúan nézett Jonatánra. Cincogott is valamit.

Ekkor hirtelen Jonatán a fejéhez kapott.

– Megvan a megoldás! Dr. Cincosz, a világ legbölcsebb egere ismét segített! Csak ruhát kell cserélnünk... Aztán olyan gyorsan tekerni, nehogy a többiek utolérjenek!

Gyorsan átöltöztek. Johanna felvette Jonatán szoknyáját, Jonatán pedig Johanna nadrágját. Ezután olyan gyorsan tekertek, ahogy csak tudtak, mert mögöttük már feltűntek a többiek. Dr. Cincosz örült, hogy a macska ismét lemaradt.

Egyszerre értek a célba. A versenybíráknak nem tűnt föl, hogy az igazi Johanna és az igazi Jonatán nyerték meg a versenyt.

A második Juci lett. Ő babát kapott.

*

Fél óra múlva Jonatán ült a padon, és Johannát várta. Kezében két fagyi volt, egy csoki és egy puncs-vanília. A csokisba időnkét belenyalt, a másikat csak tartotta. Mellette ott volt a *Nagy indiánkönyv*.

Johanna vígan érkezett, hóna alatt *A két Lottival*. Leült Jonatán mellé, a könyvet a másikra tette, elvette a fagyit, és nyalni kezdte. Amikor mindketten megették a sajátjukat, Jonatán kézbe vette *A két Lottit*, Johanna pedig a *Nagy indiánkönyvet*.

– Ezt neked nyertem – mondták egyszerre, a könyveket a másik felé nyújtva, és nevettek hozzá.

Ezután még beszélgettek, majd biciklizni mentek. Kora este Jonatán hazakísérte Johannát, aztán – csomagtartójában legújabb szerzeményével – az édességbolt felé vette az irányt.